

JIM/

2. mars 2015

Nærings- og fiskeridepartementet

Masterplan for marin forskning

Fiskebåt er positiv til Nærings- og fiskeridepartementets beslutning om å utarbeide en masterplan for marin forskning, og invitasjonen til å gi synspunkter på fremtidens marine forsknings- og innovasjonsprioriteringer. Departementet skriver at masterplanen skal danne grunnlag for prioriteringer innen havbruksforskningen, ressurs- og økosystemforskningen og forskning som kan skape grunnlag for nye marine næringer. Fiskebåt vil begrense seg til å kommentere ressurs- og økosystemforskningen.

Ressursforskningen setter på mange måter premissene for villfisknæringen, og det er viktig at kvoterådene er i samsvar med ressurs situasjonen i havet. Det er uheldig å fiske for mye av en bestand, men det kan være like uheldig å ta ut for lite av enkelte bestander. Fiskebåt har lenge ment at Havforskningsinstituttet mangler ressurser og muligheter til å utføre oppgavene de er pålagt på en tilfredsstillende måte, og dette får negative konsekvenser for fiskerinæringen. Fiskebåt mener at det er behov for økte bevilgninger til ressursforskningen, og en bedre prioritering av midlene.

Fiskebåt viser til at Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond i fjor etter initiativ fra Fiskebåt satte i gang et forprosjekt for å synliggjøre næringens prioriteringer innen forskning knyttet til forvaltning av viltlevende marine ressurser. Næringen både på sjø og land har deltatt i utarbeidningen av rapporten, som tidligere er oversendt Nærings- og fiskeridepartementet. Fiskebåt mener at denne rapporten er et godt innspill til departementets arbeid med en masterplan for marin forskning. For ordens skyld gjengis oppsummeringen i rapporten nedenfor:

«Dette er en summarisk oversikt over forskningsoppgaver som næringen ønsker skal prioriteres innen hver av de forskningsfeltene som omtales i rapporten. Under hvert forskningsfelt finnes en detaljert gjennomgang av aktuelle oppgaver, inkludert hvordan og hvorfor disse forskningsoppgavene er viktige for næringen. Et utvalg herfra er samlet i en liste (punkt 6) med konkrete oppgaver som næringen mener man kan gripe fatt i umiddelbart.

For næringen er det overordnede målet for ressursforskning å gi et solid vitenskapelig grunnlag for en bærekraftig forvaltning av viltlevende marine ressurser. Mangel på tilstrekkelig kunnskap og forståelse skal i henhold til føre-var prinsippet mane til forsiktighet. For næringen er det da avgjørende at man ikke kommer i en situasjon der mangelfull ressursforskning begrenser verdiskapningen i fiskerinæringen.

1. Bestandsberegning og simulering av forvaltningsregimer

- Sikre at data som inngår i bestandsberegninger holder mål, kfr. nedenfor.
- For å bedre tilliten til beregningene har forskningen en viktig pedagogisk oppgave med å påvise hvorfor beregningene noen ganger avviker fra det inntrykket fiskerne har.

- *Beregningsmetodene må evalueres regelmessig, og revideres hvis de gir resultater som ikke virker troverdige.*
- *Alternative metoder bør overveies der analytisk bestandsberegning ikke er mulig, eller er beheftet med stor usikkerhet.*
- *På lengre sikt ser næringen på oppbygging og vedlikehold av kompetanse på høyt internasjonalt nivå som vesentlig, og den ser for seg en gradvis utvikling i retning av bruk av økosystem-modeller som grunnlag for forvaltningen.*

2. Økosystemforskning

Den overordnede målsetningen fra næringens synsvinkel er å

- *Forstå hva inngrep i systemet kan føre til, og*
- *Forstå hvordan økosystemet kan tilpasses til næringens behov, uten å gå på akkord med bærekraft og biodiversitet.*

Spesielt vil næringen fremme forskning innen rekrutteringsdynamikk, utbredelse og vandrings, predator-prey interaksjoner, virkninger av klimaendringer og matematisk modellering.

3. Næringsdrift og forvaltning i en variabel verden

Næringen ønsker forskning som kan bidra til å gjøre forvaltningen bedre tilpasset til endringer i bestandenes produktivitet, spesielt:

- *Tidlig varsling om endringer i produktiviteten (f. eks. i rekrutteringen)*
- *Referansepunkter hvis produktiviteten ikke er stabil.*
- *Handlingsregler tilpasset mulige endringer i bestandens produktivitet.*

Det er ulike syn på hvor viktig stabilitet skal være i forhold til full utnyttelse av bestandenes produksjonspotensial. En realistisk forståelse av hva stabilitet krever i form av mindre langtidsutbytte vil være viktig.

4. Data i ressursforskningen

For næringen er det helt vesentlig at innsamlingen av data for bestandsberegning og forvaltning holder mål, sikres kontinuitet, og forbedres der det trengs.

- *Fangstdata: Næringen mener norsk prøvetagning har klare svakheter, og at tiden er moden for en bred systematisk gjennomgang av den. En slik gjennomgang bør spesifisere kvalitetskrav, klargjøre hvordan prøvetagningen skal gjennomføres rent praktisk, og hvordan den skal sikres stabil og tilstrekkelig finansiering.*
- *Tokt: Næringen vil spesielt prioritere:*
 - *Tokt som kan gi en samlet representativ dekning av de bestandene som skal måles. Noen slike tokt finnes, men der er fortsatt bestander som er dårlig dekket.*
 - *Når slike tokt er etablert, må de sikres kontinuitet over mange år.*
 - *Der er et spesielt behov for tokt som kan gi tidlig varsling om innkommende årsklasser (rekrutteringstokt).*
 - *Redskaps-teknologiske fremskritt, spesielt overvåkning av fiskeredskap, kan utnyttes til å bedre toktdata og bruken av toktdata i bestandsberegning, og til mer kostnadseffektiv datainnsamling.*

- *På lang sikt er næringen i prinsippet åpen for å bruke fiskeflåten til storskala innsamling av data. Dette vil være en større og langsiktig oppgave som også vil kreve nytenkning fra forskningens side. I første omgang kan pilotprosjekter i mindre skala være aktuelt.*

5. Styrking av fagmiljøer

Næringen er opptatt av å sikre at de som har rådgiveransvar har høy internasjonal kompetanse, at de har god kontroll over oppgaver som delegeres til andre, og å sikre kontinuitet i teknisk kompetanse. For å styrke rekrutteringen til ressursforskningen forslår den alternative karriereveier, styrket undervisning, inkludert dr. gradsprosjekter hvor vi har en del forslag til oppgaver. Næringen foreslår også friårsordninger og større verdsetting av arbeid som formidles gjennom andre kanaler enn formelle tidsskrift-publikasjoner.

6. Noen konkrete oppgaver på kort sikt:

I tillegg til å opprettholde pågående aktiviteter, spesielt prøvetagning og tokt som er nødvendige for forvaltningens beslutningsgrunnlag, er der noen oppgaver som næringen mener (i uprioritert rekkefølge) det bør gripes fatt i umiddelbart, både fordi behovet er presserende og fordi de bør være mulige å løse.

- *Overordnet plan for å sikre nøkkeltokt for bestandsberegning og overvåkning*
- *Overordnet plan for organisering og finansiering av prøvetagning fra fisket, flere prøver og tiltak for å sikre at de er representative.*
- *Forklaring på forskjellen mellom beregnet bestand og presumptivt absolutte bestandsmål (tråltokt og eggtokt) hos makrell, med eventuell revisjon av bestandsberegningen. Både toktets evne til å måle, og bestandsberegningens håndtering av dataene, bør sees på.*
- *Grundig revisjon av bestandsberegningen for Norsk vårgytende sild, planlagt i 2015*
- *Satsning mot å utvikle rekrutteringsmål for sild, kolmule og sei (tokt eller kombinasjoner av tokt og andre datakilder), eventuelt også makrell hvis det skulle vise seg at den nye rekrutteringsindeksen ikke er god nok.*
- *Utviding av merkeprogrammet for makrell (gjenfangst fra flere land er underveis, utsetting i flere områder ønskes)*
- *Etablering av merkeprogram for sei.*
- *Sikre at vintertoktet i Barentshavet dekker utbredelsen av hyse og torsk tilfredsstillende.*
- *Etablere et dr. grads stipend innen ressursforskning. Noen forslag til oppgaver finnes under forskningsfelt 5.»*

Fiskebåt mener at rapporten gir en god beskrivelse av villfisknæringens prioriteringer når det gjelder ressursforskning, og håper som nevnt at departementet vil vektlegge dette innspillet i arbeidet med en masterplan for marin forskning. Fiskebåt ser samtidig at det ikke er alle punktene som passer inn i en masterplan for marin forskning, og vil derfor spesielt understreke følgende punkter som bør inkluderes i masterplanen:

1. En overordnet plan for å sikre at nøkkeltokt for bestandsberegning og overvåkning blir prioritert. Dette inkluderer tokt som gir bedre rekrutteringsmål for viktige bestander. Tidlig kunnskap om rekrutteringen er en forutsetning for å gi næringen bedre

forutsigbarhet når det gjelder fremtidig kvoteutvikling. Det er selvsagt nødvendig å forankre toktplanene internasjonalt for de bestander dette er aktuelt.

2. En overordnet plan for organisering og finansiering av prøvetakning av fisket. Gode og representative fangstprøver er svært viktige i bestandsberegningene, og fiskeflåten vil kunne bidra til dette. Det bør etableres en hjemmel til å pålegge fartøyene å ta fangstprøver etter anmodning fra Havforskningsinstituttet.
3. En strategi for å utvide merkeforsøkene for utvalgte bestander. Både for å benytte dataene i bestandsberegningene, men også for å avklare de enkelte bestandenes vandring og sonetilhørighet. De mest aktuelle bestandene for merkeforsøk er makrell, sild, blåkveite og sei.
4. Etablere gode møteplasser mellom næring, forvaltning og forskning som kan sikre at prioriterte forskningsoppgaver får legitimitet i næringen. Dette kan bygge på etablerte fora som referansegruppen for ressursforskning og referanseflåten, eller i et nytt rådgivende organ som fiskeriministeren omtalte i årets foredrag til årsmøtet i Fiskebåt.
5. Sikre at norske forskere holder høy internasjonal kompetanse, og styrke rekrutteringen til ressursforskningen. Dette kan gjøres ved å etablere alternative karriereveier, styrket undervisning, inkludert dr. gradsprosjekter, friårsordninger og større verdsetting av arbeid som formidles gjennom andre kanaler enn formelle tidsskrift-publikasjoner.

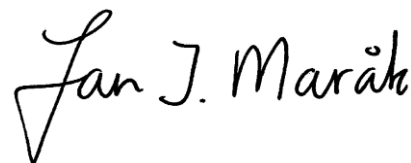
Fiskebåt vil avslutningsvis understreke at det er viktig å bevare det gode og unike samarbeidet mellom norske fiskerimyndigheter, havforskning og fiskerinæringen om ressursforvaltningen. Det er samtidig en uholdbar situasjon at en rik og verdensledende fiskerinasjon mangler ressurser til å gjennomføre viktige forskningstokt på våre mest sentrale fiskebestander. Fiskebåt mener at dersom Norge skal opprettholde og styrke posisjonen som en ansvarlig ressursforvalter, er det nødvendig å satse sterkere på tradisjonell ressursforskning enn det vi gjør i dag. Fiskebåt håper arbeidet med en masterplan for marin forskning vil synliggjøre behovet for mer ressursforskning, og sikre en langsiktig finansiering av de mest sentrale oppgavene innenfor ressursforskningen.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk